

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

Şimdi asıl neticeye fıkıh kitaplarının hükmüne gelelim; zira bizi ilgilendiren fıkıh kitaplarının beyanıdır, hadisi şeriflerin sırf nakli ile biz hüküm veremeyiz, çünkü islamın hükümlerinin tesbiti alimlerin –müçtehitlerin - Kur'an, sünnet, icma ve kıyasla beyan ettiği hususlardır. Bu tesbit işi ilk asırlarda –selefin- döneminde genel olarak tamam olmuştur. Biz şimdi bir ayet veya hadisi şerif görüp te, -bundan şunu anladım- deme hakkına sahip değiliz, zira ondan anlaşılan şeyi evvelkiler –bizden hayırlılar- beyan etmiştir, tatbik etmiştir, iyice açıklamışlardır. Artık bizim yapacağımız şey, onların fetvalarını tatbik, sözlerinin yazılı olduğu kitapları tedris ve nakildir. Gerisi fuziliyattır ki, akıllı insafli kimseler fuziliyata değer vermez.

(13 / 1) - 000000 00000 000 00 000000 0000

Mülteka'nın şerhi, Damad ismiyle meşhur, Mecmaul Enhur:

Ayeti nasb okumakta bir müşkil yoktur, zira eller ve yüz lafzına atıftır (ayaklar da yıkanır.) Cer okunuşuna gelince, -baş- lafzına atıftır, bu da mücaveret –lafızların birbirine yakınlığı- üzeredir. Lafzına tabidir, manasına değil. Cer okumanın faidesi, şuna tenbihtir ki abdest alan kişi, ayakları yıkarken son derece dikkat ederek israftan sakınmalı, mesh eder gibi ayağını yıkamalıdır.

(5 / 1) - 000000 00000000

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

-Erculeküm- lafzı nasb ile okundu, yüz ve ellere atfedildi. Takdiri: Yüzlerinizi, ellerinizi ve ayaklarınızı yıkayın.

Cerr ile okunuşu, mücaveret (yanındaki lafza uymak) üzeredir.

Rafizilerin –şia- mezhebi: Ayaklar mesh edilecektir. Delilleri, cer okunuşudur.

Bunlar cevben deriz ki: cer okunması mücaveret ve lafza tabi olmak üzeredir, manaya tabi değildir. Bu gibisi Hamza ve Kisai'nin şu kıraatıdır: { }

(Burda, vakıa suresinin 22. ayeti bizim kıraatimizde şeklinde okunmuşken, şu iki kurra bu ayeti cer okumuş ve ikinci kelimeyi birincinin irabıyla –cer- okumuştur. Bu gibi irab hususları Kur'anda ve meşhur şiirlerin ibarelerinde çoktur. Bununla, manayı da evvelkisine tabi yapmazlar.)

(6 / 1) -

Kenz:

(Tesniye lafzı) Yani vaktaki –ka'blara kadar- buyurunca, bu lafız her ayakta iki topuğun –yan topuklar- olduğuna delalet etti. (Yani, bazılarının dediği gibi ayağın ön kısmındaki çıkıntıya kadar değil, belki yanlardaki iki şişkin kemiklerin bitimike kadar)

(İnsanlardan bazısı) Bunlar, rafizilerdir. –şia- Miracud Diraye'de der: Rafizilere göre ayakların ön kısmı üzerine mesh edilir, parmaklar ka'b –yan çıkıntılara- doğrudur, yıkamak caiz değildir.

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

(Bu görüş şianın halen daha tatbik ettiği şeydir, bunu ortaya atıp söyleyen ve –ben şia değilim- diyen acaba sözünde ne kadar samimidir???)

□□□□□□□□ □□□□□ □□ □□□□□□□□ □□□□□(59 □ / 1 □) -

Bedai:

(Ka'beyn) Bundan murad su ile yıkamaktır. Zira Allahu teâlâ ayetin sonunda buyurdu: “**Eğer cünüb iseniz ziyade temizlenin (gusül yapın), eğer hasta iseniz veya sizden biri hela yolundan gelmişse, veya kadınlar ile cima etmişseniz, su bulamamışsanız temiz pak toprak ile teyemmüm edin.**”

(Maide : 6)

Bu sayılanlarda yıkama hükmü, su bulunmadığı zaman

toprağa–teyemmüme- nakledildi. Buda delalet ettiği ondan nakledilen, su ile yıkamaktır. (Yani su ile yıkamak işi olmayınca, toprak ile teyemmüm edin) Ayrıca mutlak zikredilen yıkamak işi de

mutad olana sarfedilir, bu da su ile olandır.

□□□□□□□□ □□□□□ □□ □□□□□□□□ □□□□□(59 □ / 1 □) -

Bizim (ayakları yıkamadaki) delilimiz, nasb okunuşudur. Hemde bu, ayakların hükmünün yıkanmak olmasını gerektirir, çünkü ayaklar yıkanan azalara (yüz, el) atfedilmiştir. Bu durumda yapılan atfın gereği tahkik etmiş olur.

Bu kıraatın (nasb) delilleri birkaç vecihtendir:

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

Birisi: Bazı meşayihimizin dediğidir ki, nasb kıraati, ayakların yıkanan azalar üzerine atfında muhkemdir. Cer kıraati ihtimallidir. Zira o kıraat, hakikaten baş üzerine atfa ihtimali vardır. O zaman irabtan mahalli cer olur. Ama ayrıca yüz ve eller üzerine de hakikaten atfa da ihtimali vardır. O zaman irabı nasb olur. Ancak cer olması mücaveret –komşuluk- iledir. Mücaveretle cer irabını vermek, lügatta engelsiz olarak yaygındır.

Engelsiz olanına misal: ( ) Harib lafzı, cuhr lafzının sıfatıdır, dabb lafzının sıfatı değildir. ( ) Burudet (soğuk olmak), suyun sıfatıdır, şenn kelimesinin sıfatı değildir. Bu iki kelime

( ) , komşuluk –yakınlık- sebebiyle cer olmuşlardır, mana itibarıyla değil.

<İşte ayetimizdeki -ercul- (ayaklar) kelimesi de yanındaki lafza (ruûsikum) tabi olarak onun gibi cer olmuştur, mana itibarıyla cer değildir, yani ayakların yıkanması manası sabit olmakla birlikte, ister nasb okunsun, ister cer okunsun hüküm aynıdır yani ayaklar yıkanacaktır. Bu kesin hükme ehli sünnetten sadece –Taberi- muhalif olmuş, bid’atçılardan şia –rafiziler- muhalif olmuştur. Onların zaten yüzleri ve ruhları kasvet doludur, zira ashaba söven bir milletin hangi işi makbul olacak???

O halde cumhura muhalif olan birinin sözüne itibar edilmez, asla fetva olarak takdim edilemez. Bunu kurcalayanlar, bütün alimleri bırakıp ta bir kişinin sözünü fetva imiş gibi takdim edenler, aslında kendi görüşlerini dikte etmekte kendilerinden başkasını alim görmemekte, -ene- lik egosunu tatmin etmektedirler.>

Arada hail –araya kelime girmesi- ile olanın misali: { } { }

“Ebedi genç hizmetçiler onların etrafında dolanır...iri gözlü huriler...” Zira huriler onların etrafında (yemek ve içecek getirmek için) dolanmazlar.

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

(Hûrun kelimesi kendinden birkaç ayet ilerdeki –vildan- lafzına atfedilmiştir, ama mana itibarıyla onların yaptığı işi yapmazlar, demektir.)

Netice olarak iki kıraat ta geride anlattığımız şekilde ihtimallidir. Aralarında tearuz (çakışma) vakı' olunca, tercih için başka bir yöne bakılır. Bu husus birkaç vecihten olur:

Birincisi: Allahu teâlâ ayaklardaki hükmü ka'b lara kadar çekmiştir. Meshin vacib olması, ka'blara kadar uzamaz.

İkincisi: Yıkamak, aynı zamanda meshi de gerektirir, zira yıkamak, suyu akıtmaktır, mesh elle dokunmaktır, suyu akıtmakta dokunmakta vardır, ayrıca ziyadesi de vardır. (Elle dokunulduğu gibi su ile her tarafı yıkanır.) Ayakların yıkanmasına hükmettiğimiz zaman her iki kıraatle de amel etmiş oluruz. O halde nasb okumak evladır.

Üçüncüsü: Cabir, Ebu Hureyre, Aişe, Abdullah ibni Ömer ve diğerleri şöyle rivayet etmiştir: **Re sulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Ayaklarını yıkarken su topuklarına ulaşmayan bir topluluk gördü de, şöyle buyurdu: Ateşten olan topuklara yazık olsun –veyl olsun-, abdesti güzel yapın.**

Yine rivayet edildiki kendisi abdest aldı, azalarını bir kere yıkadı, ayaklarını da yıkadı ve buyurdu : **Bu abdesttir ki, Allahu teâlâ namazı ancak bununla kabul eder.**

Malumdur ki, **-ateşten veyl olsun-** tabiri tehdittir, bunu ancak farzları terk eden hak eder. Aynı şekilde abdestinde ayakları yıkamayanın namazının kabul edilmesinin nefyedilmesi de, ayakların abdestte yıkanmasının farz olduğuna delalet eder.

Muhakkak tevatürle sabit oldu ki, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem abdestte ayaklarını yıkamıştır, hiçbir müslüman bunu inkar edemez, sözü ve fiili, ayeti kerime ile murad

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

---

edileni beyan olmuştur. Ekli ve ayrı delillerle sabit olduğu ayakları yıkamak, abdestte farzdır.

Taaruz eden delillerin ikisi ile amel etmek mümkün ise, her ikisi ile amel edilir, eğer arada zıtlık sebebiyle her ikisi ile amel etmek mümkün değilse, mümkün olan ile amel edilir. Burda bir azada bir işte iki şeyi (yıkamak ve mesh etmek) cem etmek mümkün değildir. Zira seleften hiç biri buna hükmetmemiştir. Hem de bu (yıkamak ve mesh etmeke birden yapılırsa), meshin tekrarlı olmasını gerektirir, zira geride zikrettiğimize göre yıkamak meshi de içine alır. Halbuki mutlak emirler, tekrarı gerektirmez. Bu ikisiyle ancak iki halde amel edilebilir. Nasb kıraati, ayaklar çıplak iken yıkamaya hamledilir. Cer kıraati de ayaklarda mesh varken mesh etmeye hamledilir, böylece iki kıraatin arası tevfiik edilir, her ikisiyle ancak bu şekilde amel edilebilir.

Bu açıklamamızla; **-birisi ile muhayyerdir- diye hükmetmek, batıldır**, zira bir nebze her ikisi ile amel etmek mümkündür. (Çıplak ayak yıkanır, mestli ayaklara mesh edilir.)

Asla her bakımdan (her ikisi ile amel etmek) mümkün olmazsa, yine muhayyer olamaz (dilediğini yapamaz), belki usulu fıkhıta bilinen kaidelere göre tevekkuf (duraklama) olur.

(14 / 1) - □□□□□□□□

Mebcut:

Bizim (Hanefilerin) delili: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ayakları yıkamaya devam etmiştir. Bununla emretti ve bu şekilde abdesti öğretti. Ökçelerini mesh eden birini gördü de şöyle buyurdu: **“Ateşten olan topuklara veyl –azab- olsun.”**

Aynı şekilde nasb kıraatında ayakların yıkanması hakkında açık emir vardır. Zira eller üzerine atfedilmiştir. Çünkü mahal üzerine atfetmek, karışıklık olan yerde caiz değildir, bu durum ancak karışıklığa gitmeyen yerde caiz olur.

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

Cer kıraati de aynı şekilde eller üzerine atıftır, ancak cer okunması, mücavereti sebebiyledir. Şöyle denildiği gibi: اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِٖ وَسَلَّمَ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِٖ وَسَلَّمَ

Koyu renkli kelimelerin ikincileri, evvelkilerinin sıfatıdır, fakat lafızda yanındaki kelimeye tabi olarak cer olmuşlardır. Mana itibarıyla uzaktakine tabidirler.

(53 / 1) - اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِٖ وَسَلَّمَ

Maanil Asâr'ın şerhi:

Amr ibni Abeseh r.a., şöyle demiştir: Dedimki Ya Resulellah (sallallahu aleyhi ve sellem) ! Abdest nasıldır?

Buyurdu: “**Abdest aldığıın zaman, ellerini üç kere yıkarsan, tırnaklarının arasından ve parmak uçlarından hataların (günahların) çıkar (dökülür.) Mazmaza ve burun deliğinde istinşak yapınca, yüzünü ve ellerini dirseklere kadar yıkayınca, ayaklarını topuklara kadar yıkayınca, bütün günahlarını yıkamış olursun.**”

İşte bütün bu deliller, ayakların farzının yıkanmaları olduğuna delalet eder. Zira onların farzı mesh olsaydı, asla onların yıkanmasında sevab olmazdı. Bakmazmısın farzı mesh olan baş, yıkanmasında sevab yoktur. ayakların yıkanmasında sevab olunca, bu onların farzının, yıkanmaları olduğuna delalet etti. Zaten buna delalet eden hadisi şerifler, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'den bolca rivayet edilmiştir.

(195 / 1) - اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِٖ وَسَلَّمَ

Şimdi de yeni müçtehidlerin muktedası İbni Teymiyye'nin Umde'sinden:

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

Zira Osman'dan r.a. rivayet edildi ki, kendisi bir kab istedi ve avucuna üç kere su döktü, onları (ellerini) yıkadı, sonra (temiz olan) sağ elini kaba soktu (su alıp) mamzma ve istinşak yaptı ve sümküdü, sonra yüzünü üç kere yıkadı, dirseklere kadar ellerini de üç kere yıkadı, sonra başını mesh etti, sonra ayaklarını topuklara kadar üç kere yıkadı, sonra dedi: Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in, şu abdestim gibi abdest aldığı görüldü. sonra buyurdu: **“Kim benim şu abdestim gibi abdest alırsa, sonra nefesine vesvese vermeden (kalbi meşgul olmadan) iki rekat kılsa, geçmiş günahları affedilir.”**

(Muttefekun aleyh)

Mes'ele: Sonra ayaklarını topuklara kadar üç kere yıkar, yıkama hükmüne onları da dahil eder, zira Allahu teâlâ buyurdu: **-Ayaklarınızı da topuklara kadar yıkayın-**

Muhakkak bu kısım, nasb ve cer olarak okundu. Ashabtan onu nasb ile okuyanlar, Ali, İbni Mes'ud, İbni Abbas (r.anhum) gibileri, **emir –iş- yıkamaya döndü** dediler. Şayet cer mecrur mahalline atfedilirse, bu da cer kıraati ile eşittir ki bununla murad (yine ayakları) yıkamaktır. Zira mesh, suyu uzva ulaştırmanın ismidir, isterse su aksın (damlasın) veya akmasın. Burda iki fiilin manalarının yakınlığından dolayı icaz ve ihtisara (kısalığa) gidilmiştir. Şu ayette olduğu gibi : (

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□

)
Sürekli genç olan (vildan) hizmetçiler, etraflarında tepsilerle, ibriklerle, kadehlerle dolaşır.....

(
□□□□ □□□□□□

)
İri gözlü hurilerde.

Halbuki
huriler etraflarında dolaşmaz, sanki şöyle demiştir:
Onlara varırlar (cima ederler)

Ayeti kerimede (cer kıraatine göre) mesh ile kastedilen, aza üzerinden suyu akıtmaktır. Bunun iki karinesi –alameti- vardır. Biri: topuklara kadar sınırlanması. Sınırlama işi yıkanan azada olur, mesh edilen yerde değil. İkincisi: Mesh edecek olan (bunu iddia eden), ayağın ön kısmını ve bacak kısmını mesh edecektir, bu durumda her ayakta

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

---

bir ka'b –yan topuk- olacaktır. Şayet böyle olsaydı, elbette kaab –topuklar- şeklinde cemi olarak söylenirdi.

-Ellerinizi dirseklerinize kadar- dendiği gibi. Zira ceminin cemi ile mukabelesi, fertlerin birbirlerine tevzi' edilmesini gerektirir. Ayette ka'beyn –iki topuk- şeklinde tesniye kullanılıncaya, bilindik her ayakta iki ka'b –yan topuk- vardır. Sanki şöyle denilmiştir: Herbir ayak iki topuğuna kadar... ayrıca Allahu teâlâ'nın muradına bizi delalet eden, bize indirilen hükümleri beyan eden Resulüdür s.a.v.

zira onun sünneti, Kitabı tefsir, beyan ve tabirdir. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in abdestini vasfeden ashabı kiram, onun ayaklarını yıkadığını da zikretmişlerdir.

(405 / 2) - ██████████ ██████████ ██████████ ██████████

Ali'den r.a. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in abdestini hikaye ederken şöyle demiştir: Sonra ayaklarını topuklarına kadar üç kere yıkadı.

Ömer r.a.'tan rivayetle bir adam abdest aldı, ayağından tırnak mevzısı kadarını yıkamayı terk etti. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem onu gördü ve buyurdu: **“Dön, abdestini güzel yap.”** Adam döndü, abdest aldı ve sonra namazını kıldı.

(Müslim)

Başka bir rivayette **“Namaz kılan birini gördü de, ayağının üstüne dirhem miktarı su değmemiştir”**

(72 / 2) - █████ ██████████ ██████████ ██████████

Ali r.a. dedi: Bazıları derki: Allahu teâlâ ayaklar hakkında –topuklara kadar- buyurunca, eller hakkında –dirseklere kadar- buyurduğu gibi; delalet ettiki ayakların hükmü ellerin hükmüdür.

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

Buhususta ayrıca başka naslar vardır. Hüküm naslarıdır, dava ve zanla değildir.

Nasbur-Raye:

Onuncu hadisi şerif, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu: “**Cehennem ateşi onları hilallemeden evvel parmak aralarını hilalleyin.**”

(Darekutni)

Ebu Hureyre'den r.a. bunun gibi bir rivayet vardır. Aişe'den r.anha benzeri rivayet edilmiştir.

Makhul, Vasile'den, o da Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle buyurduğunu rivayet etti: “**Kim parmak aralarını su ile hilallemezse, kıyaamet günü Allahu teâlâ onları ateşle hilaller.**”

(Heysemi)

Lakit ibni Subre'den, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edildi: “**Abdest aldığın zaman abdesti güzel yap ve parmak aralarını hilalle.**”

(Tirmizi, hasen sahihtir dedi.)

İbni Abbas r.a. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle buyurduğunu rivayet etti: “**Abdest aldığın zaman ellerinin ve ayaklarının parmaklarını hilalle.**”

(Tirmizi hasen garib hadistir dedi.)

Mustevrid bin Şeddad r.a. şöyle dedi: “**Gördüm ki Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem**

2-YENİ MÜÇTEHİDLER ABDESTTE AYAK YIKARMI???

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 05 Kasım 2008 10:31 - Son Güncelleme Cuma, 07 Kasım 2008 12:58

---

abdest aldığı zaman, serçe parmağı ile ayak parmakları arasını ovaladı.”

(Beyhaki)

İşte görüldüğü gibi, mesele bu kadar mühim ve hakkında nice tehditli haberler varid olmuştur. Kişinin adaletini ve mürüvvetini düşüren, onu basitleştiren, alakası olmayan şeylere meyletmesini yasaklayan bunca ayeti kerime ve hadisi şerifi düşünürsek, çalgının bu zamanda sebep olduğu ahlaksızlık, israf, maneviyyattan uzaklaşmak, sonunda yaptığı masıyyeti helal kabul edip haddi aşmak tehlikelerini unutmamalıyız. Fetva verenlerin, mesele hakkında etraflı araştırması olmalı, ihtilafları iyi bilmeli, fetvaya uygun olan sözü bilmeli ve mümkün oldukça ona ve cumhura muhalif olmamalıki fetvası makbul olsun. Ama bu zaman internet ve t.v. müftileri, yeni bir mezheb tutmuşa benzer. Hiç düşünmeden araştırmadan evvelkilerin sözünü görmeden hemen fetva verirler, verirler ama ahır zamandaki cahil fetvacılar zümresine dahil olarak ahirette fetvaları yüzlerine vurulur.

Allahu teâlâ bizleri selsfi salihin olan mezheb imamlarımızın, müçtehidlerimizin ve Allah dostlarının yolundan ayırmasın. İlim amel ihlas ehlinden, dünya ve ahirete ayırmasın.